

Ineriartornermikkut akorngutillit ingerlaqqinnissaminnut ilinniartinneqartarnerisa, oqitsunik suliffeqartarnerisa aamma taamaaqatiminnik najugaqarfinni najugaqateqartarnerisa siunissami qanoq pitsanngorsarneqarsinnaanerit pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqtigiit)

Akissuteqaat

(Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)

Siumup, Atassutip aamma Partii Inuit akornanni naalakkersuisooqatigiinnissamut isumaqatigiissummi partiit isumaqatigiissutigaat, innuttaasut innaarluuteqartut ilinniartitaalernissamut periarfissaat kiisalu sulilersinnaanermut periarfissaat annertusarneqartariaqartut. Inuiaqatigiinni pisariaqartipparput innuttaasut tamarmik ineriartortitsinermit peqataanissaat. Aammalu innuttaasut tamarmik assigiinngitsutsigut inuiaqatigiinni inissaqartariaqarput. Tamannalu FN-ip Innaarluutilinnut tunngatillugu isumaqatigiissutaanut nunatta aamma akuersissutigisimasaanut naapertuuppoq.

Naalakkersuisut Ilinniartitaanermut Pilersaarutip II-p suliarineqarnera aallartippaat. Tamatumunnga tunngatillugu kommuniniit immikkoortortaqaqarfinniillu susassaqaqartuniit innuttaasut innaarluuteqartut ilinnialernissamut periarfissaasa nukittorsarneqarnissaat pitsaanerulersinneqarnissaallu kingornalu assersuutigalugu suliaqaqarfimmi pisariunngitsumi suliffeqarfinni ilanngunnissaminnut periarfissaqalernissaannut Naalakkersuisut ilisimasanik misilittakkanillu katersuileruttarput.

Naalakkersuisut ilisimaaraat, nunatsinni kommunit Danmarkimi susassaqaqartunik assigiinngitsunik suleqateqarmata, immikkut ittumik inuusuttut innaarluuteqartut aqqissuussaasumik ilinniagaqalernissaannik ikiorsisartunik (Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse - STU). Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamut siunnersuummi matumani atuarneqarsinnaavoq, Naalakkersuisut Aalborg Kommunemiit ilisimasanik misilittakkanillu atorfissaqaqartunik pissarsisarsinnaassut. Tamatumunnga atatillugu Naalakkersuisut akissuteqaatigerusuppaat, Naalakkersuisut ilisimasanik misilittakkanillu pissarsiniarusuttut, aammattaaq suliamut ineriartortitamut matumunnga atatillugu.

Naalakkersuisut ilisimatitsissutigisinnaavaat, immikkut ittumik inuusuttut innaarluuteqartut aqqissuussaasumik ilinniagaqalernissaat (STU) pillugit inatsiseqannginnatta. Taamaattumik Naalakkersuisut Ilinniartitaanermut Pilersaarummik II-mik suliaqarnerminnut atatillugu innaarluuteqartut ilinniagaqalernissamut periarfissaat pillugit inatsisiliornissamut periarfissat naliliivigineqarnissaat ilanngunniarpaat.

Aammattaaq Naalakkersuisut Inooqammik oqaloqateqarneq aallartippaat (meeqqanut inuusuttunullu innaarluuteqartunut angajoqqaat peqatigiiffiat), tamatumani naliliiviginiarlugu pissusissamisoornerisooq ineriartornermikkut kinguarsimasunut inuusuttunullu allanut immikkut pisariaqartitsisunut ilinniartitaalernissanik aallartitsisinnaaneq nunatsinni pisariaqartinneqarnerisooq. Anguniagaavoq taakkua inuttut, inuuniarnikkut ilinniakkatigullu piginnaasat tunngavigalugit suliffeqarnermi ilanngussinnaalernissaat. Naalakkersuisut Ilinniartitaanermut Pilersaarummi II-mi naliliiviginiarpaat, nunatsinni inuusuttunik ilinniartitaanerit ima aqqissuunneqarsinnaanersut, inuusuttunut allatut iliornikkut inuusuttut

ilinniartitaanerannik ingerlatsilernissamut periarfissaqanngitsunut aamma aaqqissuunneqarsinnaangorlugit.

Decembari qaammat 2012 suliffeqarfik Epinion PPR-imit nalunaarusianik misissuivoq, tassanilu ukiuni marlunni nalunaarusiat tamaasa misissorsimallugit, ukioq 2001 aamma ukioq 1995, taamalu Epinion-ip nalunaarusiaani atuarneqarsinnaapput:

Ukiumi 2001-imi pineqarput sianissutsikkut inerisimangitsut / tarnikkut ineriartornermikkut innarluutillit PPR-ip nalunaarusiaasa 8 %-iini, inuit 15-it amerlaqataannik.

Ukiumi 1995-imi pineqarput sianissutsikkut inerisimangitsut / tarnikkut ineriartornermikkut innarluutillit PPR-ip nalunaarusiaasa 11 %-iini, inuit 20-it amerlaqataannik.

Sianissutsikkut inerisimangissuseq assigiinngitsumik annertussuseqartartoq atugaavoq, ajoraluartumilli paasissutissanik peqanngilagut, tamanna meeqqanut inuusuttunullu tunngatillugu qanoq maani nunatsinni inissisimansoq pillugu, imaassinnaammat meeqqat / inuusuttut annikinnerusumik inerisimangissuteqarnerat pineqartoq, tassa imaappoq atuartitaanerminni annikinnerusumik ilinniarsinnaanermikkut ajornartorsiuteqartut, klassinilu immikkut ilinniartitsiffiusuni inissinneqartarlutik. – Nunatsinni ajoraluartumik uani pineqartut eqqarsaatigalugit takusarparput taakkua meeqqat atuarfianniit anisartut atorsinnaasunik pappiaraqaratik. Meeqqat inuusuttuaqqallu eqimattani taakkunani inissisimasut naleqqussakkamik atuartitaanermik sungiusagaanermillu iluaquteqartarput. Taakkua ilaat inersimasunnorgornerminni naapertuuttumik siunnersorneqarnermikkut tapersorsorneqarnermikkullu inuiaqatigiinni naammaginartumik atugassaqarsinnaapput.

Sianissutsikkut inerisimangissuseq akunnattumik anertussuseqartoq pineqarsimappat, piginnaanernik tunngaviusunik sungiusaasoqarsinnaavoq, kisiannili taakku aamma inersimasut inuunerminni siunnersorneqarnissamik tapersorsorneqarnissamillu pisariaqartitsisassapput.

Soorlu aallaqqaataani eqqaaneqartoq Naalakkersuisuni siunnersuuteqartoq isumaqatigivarput, inuussutissarsiuteqartut suleqatigalutigit periarfissarsiortariaqaratta, innuttaaqataasut taakkua aamma piginnaasamikkut periarfissarsiunneqarnissaat eqqarsaatigalugu, tamatuma periarfissaqarfiisigut.

Taamatut Naalakkersuisut sinnerlugit oqaaseqarlunga, Inatsisartut oqallilluarnissaanik kissaappakka.